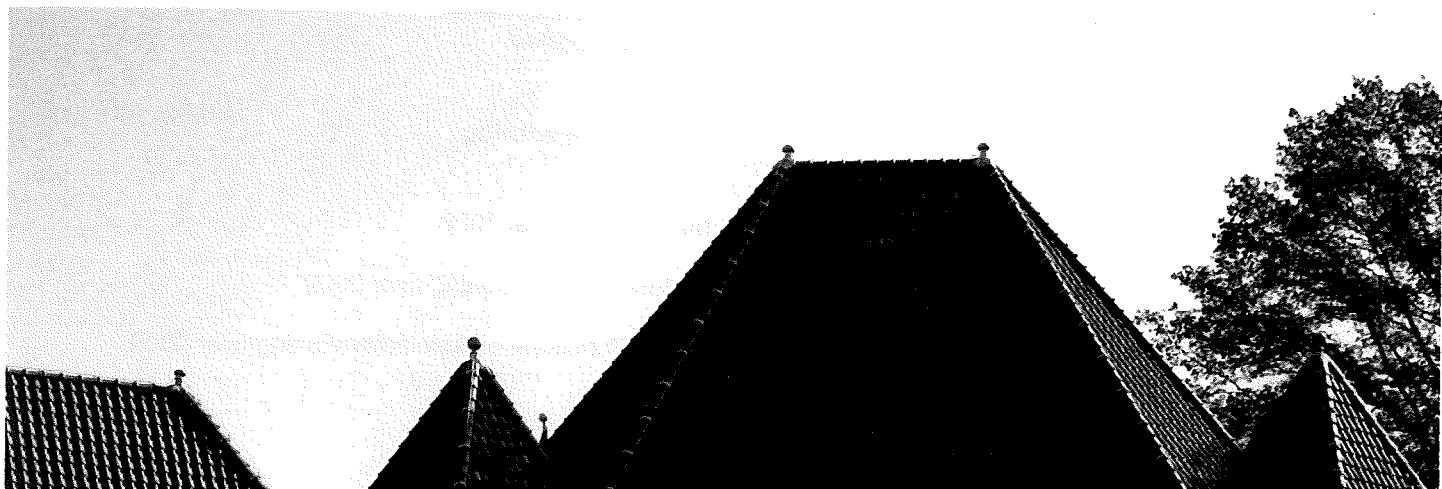

Stichting Rijksmuseum Twenthe

Jaardocument 2009

Inhoud

3	Akkoordverklaring Raad van Toezicht
4	Bestuursverslag
10	Prestatieverantwoording
	Verplichtingen
	Verplichte prestatieafspraken
	Eigen prestatieafspraken
	Financiële verantwoording
12	Balans per 31 december 2009
14	Categoriale exploitatierekening over 2009
15	Categoriale en functionele exploitatierekening over 2009
16	Kasstroomoverzicht
17	Toelichting
20	Specificaties van posten op de balans
26	Toelichting op de categoriale exploitatierekening
30	Toelichting op de categoriale en functionele exploitatierekening
33	Resultaatbestemming 2009
34	Accountantsverklaring

Akkoordverklaring Raad van Toezicht

Het bestuursverslag 2009 van Stichting Rijksmuseum Twenthe is goedgekeurd in de vergadering van de Raad van Toezicht van de Stichting Rijksmuseum Twenthe op 22 april 2010.

Raad van Toezicht

Mr. E. ten Cate (voorzitter)

Drs. B. Fransen

Drs. P.J. Schoon

Drs. P.M.M. Tromp

Directeur

Drs. E.J.H. Pelsers

Bestuursverslag

Publiek

Het algemene bezoekerscijfer is in 2009 gestegen met ca. 10%. Het museum streeft naar een stijging van tenminste 5% per jaar. Opvallend in de bezoekerscijfers is de afname van het aantal vol betalende bezoekers en de stijging (hoger dan het landelijk gemiddelde) van het aantal MJK-houders dat het museum bezocht in 2009.

Het bereik onder scholieren is stabiel en ligt rond 12.000 per jaar.

De belangstelling voor de randprogrammering van het museum (cursussen, lezingen, rondleidingen, workshops, concerten en andere culturele evenementen) groeit door een intensievere programmering en een betere communicatie via onder meer de website, persberichten, de digitale Nieuwsbrief en het Rijksmuseum Twenthe Magazine. Hetzelfde geldt voor manifestaties als tentoonstellingsopeningen en bijeenkomsten van de Vereniging van Vrienden.

Het aantal bezoeken aan de website is gestegen van 58.021 in 2008 naar 93.665 in 2009. Het aantal abonnees op de digitale Nieuwsbrief steeg met tientallen procenten tot momenteel circa 1400.

Verder blijkt dat de gemiddelde besteding per bezoeker in 2009 flink is toegenomen. Met name de bestedingen in de museumwinkel en het museumcafé zijn sterk gegroeid. De inkomsten uit entreegelden zijn in 2009 gedaald door de sterke toename van het aantal bezoeken door MJK-houders.

Het museum slaagt er goed in zijn publiek aan zich te binden door middel van de collectie, de tentoonstellingen en het activiteitenprogramma. Voor het aantrekken van nieuwe, minder gemakkelijk bereikbare publieksgroepen zoekt het museum samenwerking met intermediairs zoals de Volksuniversiteit Enschede, het ROC, woningbouwcorporatie De Woonplaats en verzorgingskoepel het Ariënhuis.

Marketing, communicatie en pr

Met ingang van 2009 zijn de inspanningen op het gebied van marketing, communicatie en public relations vergroot. Rond twee grote tentoonstellingen per jaar (in 2009 Bozzetti en Red Storm) wordt een intensiever promotiebeleid gevoerd met onder meer reclamecampagnes in de regio en in de Randstad (MUPI en Bizon), landelijke verspreiding van flyers, affiches en landelijke STER- en radiospots. Hoewel het effect hiervan moeilijk meetbaar is in absolute aantallen, wijzen de resultaten van publieksenquêtes er wel op dat de campagnes een hoge attentiewaarde hebben.

Uit de sterke stijging van het aantal bezoekers met een MJK zou de voorzichtige conclusie getrokken kunnen worden dat het museum de kerngroep van de intensieve cultuurgebruikers beter weet te bereiken.

Door samenwerking met onder meer de Vrije Academie, het Hoger Onderwijs Voor Ouderen (HOVO) en de Volksuniversiteit Enschede is het aanbod aan flankerende activiteiten rond de tentoonstellingen vergroot.

Voor het bewerken van de toeristische markt is het museum in 2009 allianties aangegaan met de culturele partners in Enschede en met de Stichting Enschede Promotie. Elke week wordt een culturele ladder gepubliceerd in afwisselend Volkskrant en NRC.

Educatie

Vanaf het nieuwe schooljaar kon een nieuw museumatelier in gebruik worden genomen. Door het succes van de educatieve programma's voldeed het oude atelier niet meer. Het lag op een moeilijk toegankelijke plek en het was onvoldoende toegerust om de circa 12.000 leerlingen die het museum jaarlijks bezoeken goed te kunnen opvangen. Het nieuwe atelier is direct vanuit de entreehal bereikbaar en volledig toegankelijk voor minder validen. Door de ruime opstelling van schildersezels en tafels kan er

geconcentreerd gewerkt kan worden en er is een permanente aansluiting voor computers en andere media. Bovendien zijn er direct naast het atelier toiletten aangebracht. Naast de praktische voordelen draagt de betere outillage ook bij aan een plezierige sfeer tijdens de lessen.

Met de Brede School Enschede-Oost is overeenstemming bereikt over het aangaan van een structurele samenwerking aan voor de gemeenschappelijke invulling van het kunst- en cultuuronderwijs. Kapstok voor de samenwerking is het interactieve project *De gevonden voorwerpen*. Het project wordt uitgevoerd in de vorm van een zogenoemde combinatiefunctie. Dit is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever, maar in gelijke mate werkzaam is ten behoeve van twee werkvelden (onderwijs, sport of cultuur). Met deze functies wil het kabinet een impuls geven aan brede scholen, sport en cultuur.

Tentoonstellingen

In 2009 vonden twee 'hoofdtentoonstellingen' plaats: Bozzetti en Red Storm.

Programma

Cornelis Troost

tot en met 18 januari 2009

Carel Visser

tot en met 8 maart 2009

Willem Brakman

17 januari tot en met 15 maart 2009

Bozzetti

olieverfschetsen uit de barok

7 februari t/m 1 juni 2009

De tentoonstelling liet ruim 50 unieke bozzetti zien uit de collectie van de Alte Galerie am Landesmuseum Joanneum in Graz, aangevuld met werken van Rubens en Tiepolo uit respectievelijk Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam en het Rijksmuseum Amsterdam.

Bozzetti, in olieverf geschilderde schetsen op doek, werden ter voorbereiding van altaarstukken, schilderijen of monumentale fresco's gemaakt. Olieverfschetsen geven niet alleen een goed beeld van het voorbereidend werk dat voor grotere kunstwerken nodig was, maar zijn ook treffende voorbeelden van de virtuoze barokke schilderkunst. Een bozzetto kan wezenlijk van karakter verschillen met het uiteindelijke schilderij. De schets is vaak zwieriger, vrijer, levendiger, soms zelfs wild of extatisch en getuigt van een buitengewone kleurrijke, ruimtelijke en schilderkunstige vrijheid. In het latere altaarstuk of fresco is deze vrijheid vaak geringer.

In de tentoonstelling waren bekende Oostenrijkse kunstenaars vertegenwoordigd als Franz Anton Maulbertsch, Paul Troger en Martin Johann Schmidt (bijgenaamd Kremser Schmidt), enkele Italiaanse meesters als Carlo Innocenzo Carlone, Pietro Damini, Giovanni Battista Pittoni en Francesco Solimena, en Duitse schilders als Georg Anton Urlaub en Johann Christian Thomas Winck. De tentoonstelling kwam tot stand dankzij een nauwe samenwerking tussen het Groeningemuseum, Brugge, de Alte Galerie am Landesmuseum Joanneum, Graz en het Rijksmuseum Twenthe.

Bij de tentoonstelling verscheen het boek *Virtuoos geschilderd: barokbozzetti uit de Alte Galerie in Graz* verschenen met afbeeldingen van alle schilderijen in kleur en met teksten van Ulrich Becker, Christine Rabensteiner en Paul-Bernhard Eipper.

Brueghel in Enschede

12 maart tot en met 5 juli 2009

Nieuw in de collectie

21 maart tot en met 16 augustus 2009

Bill Fontana. Speeds of time

15 mei tot en met 14 juni 2009

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

datum

- 9 APR 2010

paraaf .....

De Bazel tot Eek. Vorm / functie / verbeelding

20 juni tot en met 10 november 2009

Red Storm

5 september 2009 tot en met 14 februari 2010

Red Storm toonde 50 werken van 10 jonge Chinese kunstenaars onder wie Li Songsong, Guo Jin, Luo Fahui, Liu Xiqodong, Shen Xiaotong en Zhao Nengzhi. De werken waren afkomstig uit de No Hero Foundation, een particuliere collectie die het museum in 2009 in bruikleen kreeg. Chinese kunst is al een aantal jaren zeer populair. De economische groei, en als gevolg daarvan de groter wordende individuele vrijheid voor kunstenaars in China, leidde tot een explosie van het kunstaanbod. Zo ontstond in Beijing en Shanghai een kunstmarkt die elk jaar groter wordt, een stormachtige ontwikkeling die zelfs door de crisis niet gestopt is.

Met de tentoonstelling *Red Storm* liet het Rijksmuseum Twenthe verschillende aspecten zien van de jongste Chinese hedendaagse kunst, die pas vanaf de jaren negentig tot ontwikkeling kon komen. Gaven kunstenaars aanvankelijk op een ingetogen wijze hun visie op de samenleving, de huidige generatie kunstenaars geeft op veel expressievere manier uiting aan gevoelens en schuwt niet om volop gebruik te maken van kleur, dynamiek en confronterende beelden.

Bij Red Storm verscheen een gelijknamige publicatie met teksten van Frits de Coninck.

Willy Ørskov. Flexions

5 september 2009 tot en met 14 februari 2010

Gijsbert Friedhoff. Architect en kunstmakelaar

25 september 2009 tot en met 7 februari 2010

Collectie

Begin 2009 vond de overdracht in langdurig bruikleen plaats van de No Hero Foundation, een particuliere collectie van ruim 150 werken van moderne en hedendaagse kunst uit Nederland, Europa, de Verenigde Staten, China en India.

Om de verzameling voor het publiek te ontsluiten wordt een reeks tentoonstellingen uit de No Hero Foundation samengesteld. In 2009 vond Red Storm plaats met werken van jonge kunstenaars uit China. In 2010 wordt Abstract USA 1958-1968 georganiseerd, met werken van de Amerikaanse 'color field painters', zoals Frank Stella, Kenneth Noland en Gene Davis.

Voor aankopen doet het museum regelmatig een beroep op fondsen. Ter vergroting van het beschikbare vermogen is in 2009 het Rijksmuseum Twenthe Fonds opgericht. Schenkingen en legaten aan het Fonds kunnen bestemd worden voor meerdere doelen: voor aankopen, maar ook bijvoorbeeld voor educatie of onderzoek.

Voor aankopen van werken uit de 19de en eerste helft 20ste eeuw kan het museum een beroep doen op het Leppink-Postuma Fonds bij de Vereniging Rembrandt.

Bezoekersgids en audiosysteem

Eind 2009 werd een nieuwe bezoekersgids van het museum uitgebracht, in de reeks gidsen van uitgeverij Ludion. In de gids worden 83 werken uit de collectie beschreven, die samen een goed overzicht geven van de collectie. In aparte teksten wordt ingegaan op de stichting en de geschiedenis van het museum, op het gebouw en op enkele bijzondere deelcollecties. De gids kan gebruikt worden als leidraad tijdens het museumbezoek, maar ook als een naslagwerk voor thuis. De uitgave is mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage van de Vrienden van het Rijksmuseum Twenthe.

Met de introductie van het audiosysteem Podcatcher kan het publiek bij circa 40 werken uit de collectie uitgebreide informatie beluisteren. De Podcatcher wordt ook bij tentoonstellingen gebruikt.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum

9 APR 2010

paraaf

Collectie online

In de collectie online zijn ruim 4700 van de in totaal 8600 kunstwerken beschreven, waaronder alle werken op zaal. Bezoekers aan de collectie online hebben de mogelijkheid om eenvoudig en uitgebreid te zoeken, bijvoorbeeld op deelcollecties of aan de hand van aangereikte thema's, aanwinsten, tentoonstellingen of bijzondere verzamelingen. De basisgegevens van het kunstwerk, waaronder een digitale afbeelding, worden steeds meer aangevuld met korte kunsthistorische informatie.

In 2012 zal hele collectie via de collectie online te raadplegen zijn.

Daarnaast zal worden gewerkt aan mogelijkheden voor verdere verdieping. In de komende jaren worden afzonderlijke werken en collectieonderdelen inhoudelijk toegelicht en in zogenaamde digitale publicaties gepresenteerd. Ook digitale tentoonstellingen, virtuele rondleidingen en een virtueel depot behoren tot de mogelijkheden.

In de collectie online kunnen ook eenvoudig relaties worden gelegd met verwante kunstwerken en collecties buiten het museum, zodat de eigen collectie in een bredere inhoudelijk context bekeken kan worden.

Om aansluiting te krijgen met de (inter)nationale museale standaard voor collectieregistratie zijn in 2009 de voorbereidingen getroffen voor de in gebruikneming van het programma Adlib Museum Plus. Hiermee wordt tevens voldaan aan de eisen van duurzame opslag van metadata zoals die door DEN (Digitaal Erfgoed Nederland) is beschreven.

Gevonden voorwerpen

Met het interactieve project *Gevonden voorwerpen* geeft het museum het publiek de gelegenheid om te reflecteren op de collectie. 'Gevonden voorwerpen' zijn kunstvoorwerpen uit de collectie van het Rijksmuseum Twenthe waarvan, bijvoorbeeld, de maker, de voorstelling, de techniek, de context of de oorsprong onbekend is. Deelnemers worden individueel of groepsgewijs uitgenodigd om een onderzoek te starten naar die ontbrekende gegevens of om informatie aan te dragen die anderen op het spoor zet. Die speurtocht kan leiden langs andere kunstvoorwerpen, musea, bibliotheken, archieven en langs nog onbekende landschappen, personen, steden en landen, zodat uiteindelijk het gevonden voorwerp weer betekenis krijgt. *Gevonden voorwerpen* speelt zich grotendeels af op de internetsite van het museum, waarop de presentatie van de kunstwerken plaatsvindt en de resultaten van het onderzoek zichtbaar worden gemaakt.

Met het project wil het museum een levendige samenwerking aangaan met bekende en nieuwe doelgroepen. Voor het benaderen van de doelgroepen (verenigingen, buurthuizen) wordt een medewerker aangesteld die het project introduceert. Voor het onderwijs wordt een zogenoemde combimedewerker aangesteld. *Gevonden voorwerpen* is ontwikkeld met steun van de Mondriaan Stichting.

Gebouw

Verbetering beveiligingssystemen

In 2009 is de verbetering van de beveiligingssystemen nagenoeg afgerond. Op basis van een beveiligingsscan die de Rijksgebouwendienst in opdracht van het museum een heeft uitgevoerd en nadere adviezen van, verzekeraar, brandweer en politie, is een definitief verbeterplan opgesteld en uitgevoerd. De belangrijkste onderdelen van het project zijn de complete vervanging van alle beveiligingssystemen, de inrichting van een centrale meldkamer, het aanbrengen van toegangssystemen en een noodstroomvoorziening.

Daarnaast is ook een brandscan uitgevoerd. De compartimentering is onderzocht en waar nodig verbeterd.

Herinrichting van de collectiepresentatie

In de collectie van het Rijksmuseum Twenthe wordt voor een breed publiek het verhaal verteld van de ontwikkeling van de beeldende en toegepaste kunst van de 14de eeuw tot heden. In 2009 zijn de voorbereidingen getroffen voor een herinrichting van de verouderde en statische collectiepresentatie. Een nieuwe selectie van de meest aantrekkelijke werken en ensembles moet de nadruk leggen op de hoge kwaliteit van de collectie en de basis vormen van een kunsthistorisch verhaal dat de bezoeker op een inspirerende en verrassende manier informatie, kennis en inzicht verschaft. Voor de herinrichting is een

datum

-9 APR 2010

opraaf

ontwerp gemaakt door Bureau Van der Wijst interieurarchitecten in samenwerking met Ontwerpgroep Trude Hooykaas.

De plannen van het museum passen goed in de verleden jaar gesloten Samenwerkingsovereenkomst tussen de Rijksgebouwendienst, de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en het Atelier Rijksbouwmeester. De herinrichting wordt dan ook verder uitgewerkt in samenwerking met deze partijen.

Modernisering publieksvoorzieningen

Ook voor de modernisering van de publieksvoorzieningen (entreehal, garderobe, museumcafé en winkel) is in 2009 een ontwerp afgerond door Bureau Van der Wijst interieurarchitecten en Ontwerpgroep Trude Hooykaas. Het entreegebied wordt een aantrekkelijk visitekaartje van het museum, waar de bezoeker zich welkom voelt. Winkel en museumcafé worden in de loop van 2010 gemoderniseerd en krijgen een uitnodigende uitstraling en een beter assortiment. Voor de verbetering van de bedrijfsvoering van het 'nieuwe' museumcafé is een professioneel horecaconcept ontwikkeld. Ook de herinrichting van de publieksvoorzieningen valt onder de boven genoemde Samenwerkingsovereenkomst tussen RGD, RCE en de Rijksbouwmeester.

Ontwikkeling van een functionele, architectonische en stedenbouwkundige visie op het gebouw in samenwerking met Atelier Rijksbouwmeester

Het museum heeft de ambitie zich sterker dan voorheen te verbinden met de stad Enschede en de sterk veranderende omgeving. Hoewel het aan de Cultuurmijl ligt, is het museumgebouw weinig uitnodigend en naar binnen gekeerd. Het straalt niet uit dat het een openbare instelling is, laat staan dat achter het gesloten uiterlijk een aantrekkelijk en modern museum schuil gaat. Het museum heeft na de vuurwerkramp en de ontwikkeling van Roombeek een geheel andere omgeving gekregen die nieuwe mogelijkheden biedt. Architectonische en stedenbouwkundige ingrepen zijn gewenst om de scheiding tussen binnen en buiten op te heffen of op z'n minst te 'verzachten' en daarmee de zichtbaarheid van het museum te vergroten. Door een toevoeging van hoge architectonische kwaliteit wordt het museum ook een aantrekkelijke toegangsmarkering tot Roombeek (met architectuur van internationale kwaliteit en aanzien). Momenteel wordt een stedenbouwkundige / ruimtelijk-functionele studie verricht naar het gebouw in relatie tot zijn omgeving door het Atelier Rijksbouwmeester. De studie zal begin 2010 zijn afgerond.

Financiën

Continuering van de goede resultaten uit de vorige cultuurnotaperiode 2005-2008 is het belangrijke doel voor de komende jaren. Een verwachting die voor 2009 is ingelost. Het bezoekersaantal is gestegen en daarmee de inkomsten uit entreegelden, de horeca- en winkelactiviteiten. De toenemende belangstelling voor het museum komt tevens tot uitdrukking in een stijging van de sponsorinkomsten en overige bijdragen, waarbij met name de particuliere ondersteuning voor kunstaankopen opvalt. Verder hebben derden dit jaar een beroep gedaan op de inhoudelijke expertise van het museum. Er zijn restauratieopdrachten uitgevoerd en is geadviseerd bij de organisatie en opbouw van museale presentaties.

Tegenover de inkomstenstijging staan krimpende overheidssubsidies en lastenverzwaringen. Het ministerie van OCW heeft een generieke subsidiekorting afgekondigd van 1,7% in 2009 en 3,4% in de daaropvolgende jaren tot en met 2012. De druk op de begroting neemt bovendien toe door forse huisvestings- en pensioenlasten. Uit een door de Vereniging Rijksge subsidieerde Musea geïnitieerd landelijke benchmark blijkt dat het museum jaarlijks bovengemiddelde hoge huisvestinglasten moet betalen. Het onderzoek toont aan dat vergelijkbare musea gemiddeld 19% van het beschikbare budget besteden aan huisvesting, het Rijksmuseum Twenthe 35%. De Rijksgebouwendienst is inmiddels verzocht om een kostenanalyse, waarbij nadrukkelijk moet worden gekeken naar de hoge huursom, ook in verband met de expiratie van de huurovereenkomst in 2013.

De financiële positie van het bedrijfstakpensioenfonds SFP, waarbij alle voormalige rijksmusea zijn aangesloten, is door de financiële crisis verslechterd. De ontstane situatie dwingt het fondsbestuur tot het nemen van drastische maatregelen. Een voorstel tot versoering van de pensioenregeling is in beraad bij de werkgevers- en werknemersorganisaties. In 2010 worden de werkgevers met een premieopslag van 35%

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

geconfronteerd. Nadien zal aan de hand van de bereikte dekkingsgraad de premieopslag jaarlijks opnieuw worden vastgesteld.

Resultaat(bestemming)

Het jaar is afgesloten met een positief exploitatiesaldo van € 270 700. Hierop moet in mindering worden gebracht de in 2009 ontvangen subsidies van het ministerie van OCW, bestemd voor het project Veiligheid en technisch vervangingsonderhoud, die nog niet zijn gerealiseerd. Deze subsidies bedragen in totaal € 270 700, gelijk aan het positief exploitatiesaldo.

Solvabiliteit en liquiditeit

Het museum heeft een solide financiële positie. Ultimo 2009 bedroeg de quick ratio 5,3 (2008: 3,1). De solvabiliteit bedroeg 77% (2008: 65%). In deze opgave wordt het volledige Bestemmingsfonds OCW als eigen vermogen beschouwd. Hierbij moet worden opgemerkt dat tegenover de ontvangen projectsubsidies Veiligheid en technisch vervangingsonderhoud investeringsverplichtingen staan. Indien deze subsidies buiten beschouwing worden gelaten bedroeg de solvabiliteit 27% (2008: 27%)

Voorzieningen

Reorganisatievoorziening

Dit jaar is € 42 100 aan deze voorziening onttrokken. Bij de berekening van de contante waarde van de toekomstige wachtgeldverplichtingen is uitgegaan van een jaarlijkse salarisverhoging van 1% en een disconteringsvoet van 2,6%. Op basis van deze uitgangspunten is vastgesteld dat € 7 400 aan de voorziening moet worden toegevoegd.

Herstelplan SFP

Het bedrijfstakpensioenfonds kampt met een te lage dekkingsgraad. Om de financiële positie te verbeteren en de buffers op peil te brengen heeft het bestuur een herstelplan opgesteld. In de komende jaren worden indexatiekortingen en premieverhogingen voorzien. In 2010 worden de aangesloten werkgevers geconfronteerd met een premieopslag van 35%. In de daaropvolgende jaren kunnen premieopslagen niet worden uitgesloten. Het museum heeft op basis van deze verwachting een voorziening getroffen van € 62 500.

Voorziening jubileumuitkeringen

Deze voorziening is getroffen voor komende ambtsjubilea. Dit jaar is een bedrag van € 5 200 onttrokken. Met een dotatie van € 3 900 is de voorziening op peil gebracht.

Personeel

Personeelsbestand

	2009	2008
	fte	fte
Directie	1	1
Bedrijfsvoering	18,3	18,3
Collectiebeheer	3,6	3,8
Presentatie	4,5	4,3
Communicatie en Marketing	0,8	0,8
Totaal	28,2	28,2

Op grond van artikel 6 van de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens melden wij dat in boekjaar 2009 geen sprake is geweest van topinkomens.

VOORWAARMERKINGSDOELEINDEN

BDO Audit & Assurance B.V.

datum

9 APR 2010

Prestatieverantwoording

Verplichtingen

Registratiegraad

De collectie is volledig geregistreerd.

Registratiekwaliteit

	Gerealiseerd in 2009	Norm OCW	Gerealiseerd in 2008
Standplaats collectie	> 90%	> 90%	> 80%
Juridische status	> 90%	> 90%	> 80%

Collectieplan

Collectieplan is in voorbereiding.

Veiligheidsplan

Veiligheidsplan is aanwezig.

Gratis toegang

Aan kinderen tot 13 jaar is tijdens de openingsuren gratis toegang verleend.

Verplichte prestatieafspraken

Openingstijden

	Gerealiseerd in 2009	Norm OCW	Gerealiseerd in 2008
Openingsuren per week Eerste Kerstdag en Nieuwjaarsdag gesloten	> 36	> 36	> 36

Bezoekers

Aantal	45 605	45 000	40 789
--------	--------	--------	--------

	Gerealiseerd in 2009	Norm OCW	Gerealiseerd in 2008
--	-------------------------	-------------	-------------------------

Bezoeken scholen

- Basis onderwijs algemeen	194		173
- Basis onderwijs educatieve projecten	162		148
- Voortgezet onderwijs algemeen	110		144
- Voortgezet onderwijs educatieve projecten	98		114

Aantal groepen	564		579
- Basis onderwijs algemeen	4 007		2 912
- Basis onderwijs educatieve projecten	3 586		2 767
- Voortgezet onderwijs algemeen	2 307		3 534
- Voortgezet onderwijs educatieve projecten	1 997		2 692
Aantal	11 897	10 000	11 905

Eigen prestatieafspraken

	Gerealiseerd in 2009	Norm OCW	Gerealiseerd in 2008
Tentoonstellingen			
Aantal	9	4	9

Gratis bezoek

Gedurende het gehele jaar was het museum gratis toegankelijk voor kinderen tot en met 18 jaar.

Inrichting vaste collectie

In samenwerking met de Rijksbouwmeester en het ontwerpbureau OTH zijn plannen voor de herinrichting van de vleugel oude kunst ontwikkeld. Daarnaast zijn er plannen voor de herinrichting van de entreehal en het museumcafé.

Collectie online

De collectie online is dit jaar verder uitgebreid. De doelstelling om in 2012 90% van de collectie digitaal te ontsluiten is haalbaar.

Magazines

Het museum heeft dit jaar twee magazines in een oplage van 15 000 gepubliceerd.

Financiële verantwoording**Balans**

per 31 december 2009, respectievelijk 31 december 2008, na voorgestelde resultaatbestemming

ACTIVA

	31 december 2009		31 december 2008	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
<i>Materiële vaste activa</i>				
Gebouwen en terreinen	3 600		4 800	
Inventaris en inrichting	71 100		77 100	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	98 900		66 900	
Bedrijfsinstallaties	<u>3 500</u>		<u>15 100</u>	
		177 100		163 900
<i>Materiële vaste activa in uitvoering</i>		535 000		270 000
VLOTTENDE ACTIVA				
<i>Vorraden</i>				
		67 500		62 400
<i>Vorderingen</i>				
Debiteuren	8 800		18 700	
Overige vorderingen	35 500		89 600	
Overlopende activa	<u>129 300</u>		<u>74 700</u>	
		173 600		183 000
<i>Liquide middelen</i>				
Liquide middelen		1 480 900		1 177 100
		<u>2 434 100</u>		<u>2 456 400</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum

- 9 APR 2010

paraaf

PASSIVA

	31 december 2009		31 december 2008	
	€	€	€	€
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve	435 700		435 700	
Bestemmingsfonds OCW	1 202 400		931 700	
Overige reserves	<u>229 000</u>		<u>229 000</u>	
		1 867 100		1 596 400
 VOORZIENINGEN				
Reorganisatievoorziening	151 200		185 900	
Herstelplan SFP	62 500		-	
Jubileumuitkeringen	<u>39 400</u>		<u>40 700</u>	
		253 100		226 600
 KORTLOPENDE SCHULDEN				
Schulden aan leveranciers	65 600		324 200	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	40 300		49 300	
Schulden inzake pensioenen	5 700		35 800	
Overige schulden	97 500		75 400	
Overlopende passiva	<u>104 800</u>		<u>148 700</u>	
		313 900		633 400
		<u>2 434 100</u>		<u>2 456 400</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

daraaf .....

Categoriale exploitatierekening

	Werkelijk 2009 €	Begroting 2009 €	Werkelijk 2008 €
BATEN			
<i>Opbrengsten</i>			
Directe opbrengsten	360 800	219 500	263 100
Indirecte opbrengsten	<u>23 600</u>	<u>23 000</u>	<u>35 800</u>
Totaal opbrengsten	384 400	242 500	298 900
<i>Bijdragen</i>			
Subsidie Ministerie van OCW CuNo	1 430 000	1 375 700	1 396 500
Onderdeel huren	1 813 000	1 795 600	1 796 200
Onderdeel exploitatiebijdrage			
Subsidie provincie CuNo	-	20 000	5 300
Subsidie gemeente Cuno	-	20 000	28 500
Overige subsidies/bijdragen			
Publiek	246 300	348 400	671 300
Privaat	241 200	40 000	385 100
Totaal bijdragen	3 730 500	3 599 700	4 282 900
TOTALE BATEN	<u>4 114 900</u>	<u>3 842 200</u>	<u>4 581 800</u>
LASTEN			
<i>Bedrijfslasten</i>			
Lonen en sociale lasten	1 195 700	1 174 500	1 142 300
Pensioenlasten	226 000	234 800	206 300
Afschrijvingen	56 100	100 000	54 400
Huren	1 320 700	1 363 600	1 265 200
Aankopen	215 800	50 000	470 100
Overige lasten	<u>868 100</u>	<u>839 000</u>	<u>963 600</u>
TOTALE LASTEN	3 882 400	3 761 900	4 101 900
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>232 500</u>	<u>80 300</u>	<u>479 900</u>
Saldo rentebaten/-lasten	38 200	30 000	64 700
Saldo overige buitengewone baten/lasten	-	-110 300	-
Mutatie aankoopfonds	-	-	-
EXPLOITATIESALDO	<u>270 700</u>	<u>-</u>	<u>544 600</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Categoriale en functionele exploitatierekening

FUNCTIONEEL → CATEGORIAAL →	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschap- pelijke functie	Algemeen beheer
		Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & Registratie	Conserveren & Restaureren	Vererving & Afstoten	Onderzoek & Documentatie	
BATEN								
Directe opbrengsten	360 800	98 800	168 700		33 000			60 300
Indirecte opbrengsten	23 600							23 600
Totale opbrengsten	384 400	98 800	168 700		33 000			83 900
Subsidie OCW CuNo								
Onderdeel huren	1 430 000	474 000	363 300	10 200	365 400	800	44 900	171 400
Onderdeel exploitatiebijdrage	1 813 000	576 900	702 600	155 000	221 500	49 400	107 600	
Subsidie provincie CuNo	-							
Subsidie gemeente CuNo	-							
Overige subsidies/bijdragen	487 500	101 200	55 400	1 400	48 200	216 300	19 200	45 800
Totale bijdragen	3 730 500	1 152 100	1 121 300	166 600	635 100	266 500	171 700	217 200
TOTALE BATEN	4 114 900	1 250 900	1 290 000	166 600	668 100	266 500	171 700	301 100
LASTEN								
Salarislasten	1 421 700	249 900	274 800	64 700	81 800	6 700	55 700	666 600
Afschrijvingen	56 100	25 400	3 100		6 300		300	21 000
Huur	1 320 700	437 700	335 500	9 400	337 500	800	41 500	158 300
Aankopen	215 800					215 800		
Overige lasten	868 100	167 800	340 400	2 100	81 400	33 800	9 500	233 100
TOTALE LASTEN	3 822 400	887 000	960 400	76 900	507 900	257 200	107 600	1 085 400
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	232 500	363 900	329 600	89 700	160 200	9 300	64 100	- 784 300
Saldo rentebaten/-lasten	38 200							38 200
Saldo overige buitengewone baten/lasten								
Mutatie aankoopfonds								
SALDO UIT BEDRIJFSVOERING	270 700	363 900	329 600	89 700	160 200	9 300	64 100	- 746 100
Toerekening Algemeen beheer		- 271 500	- 284 200	- 59 000	- 73 900	- 4 100	- 53 400	- 746 100
EXPLOITATIERESULTAAT	270 700	92 400	45 400	30 700	86 300	5 200	10 700	-

VOOR WAARMERKINGSDOELEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum

- 9 APR 2010

Daraaf .....

Kasstroomoverzicht

	2009 €	2008 €
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN:		
Exploitatieresultaat	270 700	544 600
<i>Aanpassen voor:</i>		
Afschrijvingen materiële vaste activa	56 100	54 400
Mutatie voorzieningen	<u>26 500</u>	<u>1 500</u>
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	353 300	600 500
Mutatie in voorraden	- 5 100	-16 000
Mutatie vorderingen	9 400	48 900
Mutatie kortlopende schulden	<u>-319 500</u>	<u>-2 000</u>
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	-315 200	30 900
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEIT:		
Investerings in materiële vaste activa	- 69 300	- 5 300
Materiële vaste activa in uitvoering	-265 000	-230 000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 334 300	- 235 300
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN:		
Mutatie in langlopende schulden	<u>-</u>	<u>-</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN:	<u>- 296 200</u>	<u>396 100</u>
Liquide middelen einde boekjaar	1 480 900	1 777 100
Liquide middelen begin boekjaar	<u>1 777 100</u>	<u>1 381 000</u>
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN:	<u>- 296 200</u>	<u>396 100</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Toelichting

Toelichting algemeen

Regelgeving financiële verantwoording

De jaarrekening is opgemaakt door de directie op 9 april 2010. De rechtspersoon ontvangt in het kader van de Wet op het specifieke cultuurbeleid van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen een meerjarige subsidie. Uit hoofde hiervan worden door het Ministerie eisen gesteld aan de financiële verantwoording van de Stichting. Deze eisen zijn vervat in bepalingen uit:

- het Bekostigingsbesluit cultuuruitingen;
- de Regeling subsidies en uitkeringen cultuurinstellingen;- beleidsregel intrekking en verlaging van subsidies bij cultuurinstellingen.

Met ingang van 2009 is het handboek verantwoording cultuursubsidies musea door het Ministerie van OCW van toepassing verklaard. In dit handboek worden de eisen aan de financiële verantwoording nader uitgewerkt. In deze jaarrekening is aansluiting gezocht bij dit handboek.

Begroting

De in deze jaarrekening gehanteerde begroting is ontleend aan de door de Minister goedgekeurde meerjarenbegroting.

Collectie kunstvoorwerpen

De collectie kunstvoorwerpen is eigendom van de Staat der Nederlanden en in beheer bij het museum. De collectie wordt derhalve niet opgenomen in de balans.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de leiding van de stichting, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Stelselwijziging

In 2009 is een stelselwijziging doorgevoerd met betrekking tot de verwerking van (particuliere) schenkingen in de jaarrekening. Voorheen werden (particuliere) schenkingen in het geheel niet in de exploitatierekening verantwoord. Met ingang van boekjaar 2009 worden de (particuliere) schenkingen wel in de exploitatierekening verantwoord. Dit houdt in dat de (getaxeerde) waarde van het kunstwerk als overige opbrengst wordt verantwoord zijnde de kwijtschelding door de legaat. Tegelijkertijd wordt de verkrijging van het kunstwerk voor hetzelfde bedrag afgeboekt ten laste van de exploitatie. Dit heeft in 2009 een effect van € 186 200 op de baten, verantwoord onder de overige subsidies en bijdragen, en een effect van € 186.200 op de lasten, verantwoord onder de collectiefunctie als verwerven & afstoten, ad € 186 200. Het effect van deze stelselwijziging op de vergelijkende cijfers over 2008 bedraagt € 182 100 op zowel de baten als lasten. Deze stelselwijziging heeft geen effect op het vermogen.

Een overzicht van de (particuliere) schenkingen van de afgelopen 5 jaar is hieronder opgenomen.

2005	€ 114 100
2006	€ 141 200
2007	€ 117 900
2008	€ 182 100
2009	€ 186 200

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Grondslagen van waardering

Activa verkregen uit eigen middelen

De materiële vaste activa verkregen uit eigen middelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen.

Hierbij worden de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

<i>Gebouwen en terreinen</i>	
Verbouwingskosten	10%
<i>Inventaris en inrichting</i>	
Automatiseringsapparatuur en software	20%
Kantoorapparatuur	20%
Kantoormeubilair	10%
Overige inventaris	10%
<i>Museuminventaris</i>	
Presentatiemateriaal	10%
<i>Andere vaste bedrijfsmiddelen</i>	10%
<i>Bedrijfsinstallaties</i>	10%

De bedrijfsinstallaties die per 1 januari 2005 'om niet' zijn verkregen van de Rijksgebouwendienst zijn gewaardeerd tegen de getaxeerde waarde. Onder het Eigen vermogen is voor hetzelfde bedrag een Bestemmingsreserve gevormd conform de brief van het Ministerie van OCW d.d. 16 december 2004 met kenmerk DCE/04/56332.

Materiële vaste activa in uitvoering

Activa in uitvoering betreft bouwkundige voorzieningen in ontwikkeling en wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. Bij oplevering worden activa in uitvoering overgeboekt naar de materiële vaste activa en vervolgens afgeschreven.

Vorraden

Vorraden verkregen uit eigen middelen

De voorraden verkregen uit eigen middelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Waar nodig is rekening gehouden met afwaarderingen wegens incurantheid.

Vorraden verkregen 'om niet'

De voorraden verkregen 'om niet' worden gewaardeerd tegen de totale kostprijs, zonder aftrek van de bijdrage.

De bijdrage wordt opgenomen in de egaliseringsreserve investeringsbijdragen. Waar nodig is rekening gehouden met

BDO Audit & Assurance B.V.

afwaarderingen wegens incurantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien niet anders is vermeld, staan deze ter vrije beschikking.

Bestemmingsfonds OCW CuNo

Betreft het deel van de subsidie van het Ministerie van OCW dat nog niet is besteed aan de doeleinden waarvoor de subsidie is verstrekt. De bestemming van het saldo in het bestemmingsfonds zal aan het einde van de betreffende cultuurnotaperiode worden bepaald.

Bestemmingsfonds OCW project Veiligheid

Betreft het deel van de van het Ministerie van OCW ontvangen subsidie voor het project Veiligheid voor VRM-musea dat nog besteed dient te worden aan het doel waarvoor de subsidie is verstrekt.

Vorzieningen

De reorganisatievoorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde. Alle overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

Langlopende en kortlopende schulden

De schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Subsidies

De subsidies worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Overige opbrengsten

Onder de overige opbrengsten wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen, diensten en (particuliere) schenkingen onder aftrek van over de opbrengst geheven belastingen.

Rentebaten

Rentebaten worden toegekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Verdeelsleutels

Indien mogelijk worden de baten en lasten in zijn geheel aan een functie toegeschreven. Baten of lasten die niet aan een functie kunnen worden toegerekend worden verdeeld op basis van tijdschrijven dan wel op basis van vloeroppervlakte.

De kosten van algemeen beheer worden aan het eind van het jaar verdeeld over de museale functies op basis van het aantal directe arbeidsuren.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Specificatie van posten op de balans

VASTE ACTIVA

MATERIELE VASTE ACTIVA

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en inrichting	Andere vaste bedrijfsmid.	Bedrijfs- installaties	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2009	4 800	77 100	66 900	15 100	163 900
Investerings	-	15 900	53 400	-	69 300
Afschrijvingen	1 200	21 900	21 400	11 600	56 100
Boekwaarde per 31 december 2009	3 600	71 100	98 900	3 500	177 100
Cumulatieve aanschafwaarde	124 200	293 500	492 600	62 500	972 800
Cumulatieve afschrijvingen	120 600	222 400	393 700	59 000	795 700
Boekwaarde per 31 december 2009	3 600	71 100	98 900	3 500	177 100

31 december 2009
€31 december 2008
€

Materiële vaste activa in uitvoering

Project Veiligheid	491 500	270 000
Project Herinrichting	43 500	-
	535 000	270 000

VLOTTENDE ACTIVA

VOORRADEN

Onderhanden werk	19 700	35 100
Overige voorraden	47 800	27 300
	67 500	62 400

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

Daraaf .....

Stichting Rijksmuseum Twenthe

	31 december 2009		31 december 2008	
	€	€	€	€
VORDERINGEN				
Debiteuren		8 800		18 700
<i>Overige vorderingen:</i>				
Fietsplan	6 300		5 200	
Omzetbelasting	21 900		77 300	
Overig	<u>7 300</u>		<u>7 100</u>	
		35 500		89 600
<i>Overlopende activa:</i>				
Nog te ontvangen bedragen	98 500		40 100	
Interest	12 800		13 200	
Vooruitbetaalde overige kosten	11 600		12 100	
Dienstkleding	<u>6 400</u>		<u>9 300</u>	
		129 300		74 700
TOTAAL VORDERINGEN		<u>173 600</u>		<u>183 000</u>
LIQUIDE MIDDELEN				
Kas	1 400		1 000	
Postbank NV	-		2 700	
Rabobank (rekening courant)	127 500		318 000	
Rabobank (deposito)	1 217 500		1 000 000	
ING-bank (rekening courant)	138 800		453 200	
Kruisposten	- 4 600		1 900	
Kasgeld	<u>300</u>		<u>300</u>	
TOTAAL LIQUIDE MIDDELEN		<u>1 480 900</u>		<u>1 777 100</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

EIGEN VERMOGEN

	31 december 2009		31 december 2008	
	€	€	€	€
ALGEMENE RESERVE				
Stand per 1 januari		435 700		431 500
Exploitatieresultaat		<u>-</u>		<u>4 200</u>
		435 700		435 700
BESTEMMINGSFONDS OCW				
Niet bestede subsidie CuNo		17 800		17 800
Projectsubsidie veiligheid		883 600		694 900
Projectsubsidie technisch vervangings- onderhoud		215 700		133 700
Vooruit ontvangen subsidie veiligheid		<u>85 300</u>		<u>85 300</u>
		1 202 400		931 700
OVERIGE RESERVES				
Bestemmingsreserve tijdelijke presentatie		54 600		54 600
Bestemmingsreserve bedrijfsinstallaties		<u>174 400</u>		<u>174 400</u>
TOTAAL OVERIGE RESERVES		229 000		229 000

VOORZIENINGEN

	Stand per 31 december 2008	Onttrokken in 2009	Toegevoegd in 2009	Stand per 31 december 2009
	€	€	€	€
Reorganisatievoorziening	185 900	42 100	7 400	151 200
Herstelplan SFP	-	-	62 500	62 500
Jubileumuitkeringen	40 700	5 200	3 900	39 400
TOTAAL	226 600	47 300	73 800	253 100

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Stichting **Rijksmuseum** Twenthe

31 december 2009
€ €

31 december 2008
€ €

KORTLOPENDE SCHULDEN

SCHULDEN AAN LEVERANCIERS

Crediteuren	65 600	324 200
-------------	--------	---------

BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN

Loonheffing	26 500	31 900
Te betalen sociale premies	<u>13 800</u>	<u>17 400</u>
	40 300	49 300

SCHULDEN INZAKE PENSIOENEN

Pensioenen	<u>5 700</u>	<u>35 800</u>
	5 700	35 800

OVERIGE SCHULDEN

Vakantiegeld	53 000	41 000
Vakantiedagen	34 500	24 400
Accountantskosten	<u>10 000</u>	<u>10 000</u>
	97 500	75 400

OVERLOPENDE PASSIVA

Subsidie OCW-Rijkshuisvesting	-	51 100
Subsidie Gemeente Enschede	-	13 300
Subsidie Mondriaan Stichting	28 000	28 000
ABP	16 200	16 200
Project onderzoek verbouwing	18 900	18 900
Overige	<u>41 700</u>	<u>21 200</u>
	104 800	148 700

TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>313 900</u>	<u>633 400</u>
--	----------------	----------------

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Rechten:

Subsidie Ministerie van OCW

Uit hoofde van een toekenning van het Ministerie van OCW d.d. 11 februari 2010 met kenmerk DCE-186467 is de maximale subsidiestroom voor de periode 2010-2012 in totaal vastgesteld op € 10 166 121,--. Aanpassingen op basis van het prijspeil kunnen nog worden aangebracht.

Subsidie Gemeente Enschede

ID-banen

Gemeente Enschede heeft tot en met 2010 subsidie toegezegd voor twee ID-banen. Hiermee is een bedrag gemoeid van in totaal ongeveer € 45 000,-- gebaseerd op de subsidiehoogte van 2009.

Verplichtingen:

Huurverplichtingen

Op balansdatum bestaan langlopende huurverplichtingen voor de duur van minimaal 5 jaren.

Deze verplichtingen betreffen de huur van het pand gelegen aan de Lasondersingel 129-131 te Enschede, kadastraal bekend onder nummer L00804, alsmede de huur van parkeerplaatsen te Enschede, kadastraal bekend onder nummer L2191.

De hiermee samenhangende jaarlijkse huurverplichting bedraagt € 1 320 600 (2009) en zal jaarlijks worden geïndexeerd overeenkomstig de ontwikkeling van het CBS consumentenprijsindexcijfer (reeks Werknemers-Laag), op de meest recente tijdbasis vastgesteld.

Het museum heeft een depotruimte gehuurd van het Rijtuigmuseum te Leek. De huurovereenkomst is ingegaan op 1 oktober 2007 voor de duur van 5 jaren. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt € 8 300 (2009) en zal jaarlijks worden geïndexeerd overeenkomstig de ontwikkeling van het CBS consumentenprijsindexcijfer (reeks Werknemers-Laag), op de meest recente tijdbasis vastgesteld.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum

- 9 APR 2010

paraaf .....

Pensioenen

De pensioenregeling betreft een toegezegde pensioenregeling die wordt uitgevoerd door het bedrijfstakpensioenfonds (Stichting Federatief Pensioenfonds). Tekorten bij het bedrijfstakpensioenfonds leiden niet tot verplichting tot het betalen van aanvullende bijdragen anders dan hogere premie in de toekomst.

Project Veiligheid

Stichting Rijksmuseum Twenthe is een investeringsverplichting aangegaan van € 993 000. De werkzaamheden die hiermee verband houden worden onder toezicht van de Rijksgebouwendienst uitgevoerd. Ultimo 2009 zijn drie termijnen van in totaal € 491 500 door de Rijksgebouwendienst gefactureerd.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Toelichting op de categoriale exploitatierekening

	Werkelijk 2009 €	Begroting 2009 €	Werkelijk 2008 €
SPECIFICATIE BATEN			
<i>Opbrengsten</i>			
Directe opbrengsten			
Inkomsten uit entreegelden (en MJK)	101 500	90 000	92 800
Directe sponsoring	10 000	-	-
Inkomsten uit horecaexploitatie	60 300	50 000	52 400
Inkomsten uit museumwinkel	82 500	57 500	42 600
Cursussen	1 600	5 000	2 600
Rondleidingen	2 300	2 000	2 100
Restauratie voor derden	33 000	-	2 800
Overige directe opbrengsten	69 600	15 000	67 800
Totaal directe opbrengsten	360 800	219 500	263 100
Indirecte opbrengsten			
Indirecte sponsoring	12 000	15 000	14 300
Verhuur dienstwoning	-	-	-
Overige inkomsten	11 600	8 300	21 500
Totaal indirecte opbrengsten	23 600	23 300	35 800
<i>Bijdragen</i>			
Subsidie Ministerie van OCW CuNo			
Onderdeel huren	1 430 000	1 375 700	1 396 500
Onderdeel exploitatiebijdrage	1 813 000	1 795 600	1 796 200
Subsidie provincie CuNo	-	20 000	5 300
Subsidie gemeente CuNo	-	20 000	28 500
Totaal subsidies	3 243 000	3 211 300	3 226 500

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Stichting Rijksmuseum Twenthe

	Werkelijk 2009 €	Begroting 2009 €	Werkelijk 2008 €
Overige subsidies/bijdragen			
Publiek			
<i>Projectsubsidies</i>			
Ministerie van OCW – veiligheid	188 700	188 800	435 300
<i>Werkgelegenheid</i>			
I/D-subsidie	44 300	50 000	68 800
<i>Marketing en communicatie</i>			
Bijdrage Euregio en partners	-	-	140 600
<i>Educatie</i>			
Gemeente Enschede subsidie Brede school	-	-	6 600
Project Gevonden voorwerpen:			
Bijdrage Mondriaan Stichting	-	56 300	-
Bijdrage Gemeente Enschede	-	20 000	-
Bijdrage Provincie Overijssel	-	20 000	-
<i>Overig</i>			
Gemeente Enschede project VB/VR	13 300	13 300	20 000
Privaat			
<i>Collectievorming</i>			
Bijdrage Stichting G.J. van Heek Jr Fonds	30 000	40 000	-
Bijdrage Roelvink Fonds	-	-	40 000
Bijdrage Mondriaan Stichting	-	-	75 000
Bijdrage Vereniging Rembrandt	-	-	75 000
Bijdrage Vereniging van Vrienden	-	-	10 000
Particuliere schenkingen	186 200	-	182 100
<i>Overig</i>			
Bijdrage Vereniging van Vrienden	25 000	-	-
Bijdrage KOG	-	-	3 000
Totaal overige subsidies/bijdragen	487 500	388 400	1 056 400
TOTALE BATEN	4 114 900	3 842 200	4 581 800

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

LASTEN	Werkelijk 2009 €	Begroting 2009 €	Werkelijk 2008 €
<i>Bedrijfslasten</i>			
Lonen en salarissen			
Publieksfunctie			
Vaste presentatie	32 800	41 800	42 500
Tijdelijke presentatie	92 900	110 200	119 700
Dienstverlening en voorlichting	15 400	61 200	22 100
Werving en pr	34 400	59 400	33 700
Educatie	113 400	111 100	94 800
Bewaking	248 600	242 300	222 500
Collectiefunctie			
Onderzoek & registratie	65 400	69 300	76 200
Conserveren & restauratie	82 700	66 300	65 500
Verwerven & afstoten	6 800	11 400	15 700
Wetenschappelijke functie			
Onderzoek & registratie	56 300	56 400	31 000
Algemeen beheer			
Directie en secretariaat	130 500	118 300	104 700
Personeelszaken	17 600	19 800	17 600
Financiële zaken	40 000	38 600	38 000
Algemene zaken	134 400	133 900	134 800
Automatisering	-	-	6 100
Gebouwen en terreinen	96 600	95 300	96 600
Beveiliging	155 600	145 700	150 500
Museumcafé	28 400	28 300	26 200
Dotatie voorziening herstelplan SFP	62 500	-	-
Dotatie reorganisatievoorziening	7 400	-	-
Totaal lonen en salarissen	1 421 700	1 409 300	1 348 600
Afschrijvingen	56 100	100 000	54 400
Huren	1 320 700	1 363 600	1 265 200
Aankopen	215 800	50 000	470 100

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Stichting Rijksmuseum Twenthe

	Werkelijk 2009 €	Begroting 2009 €	Werkelijk 2008 €
Overige lasten			
Beheerslasten			
Bureau- en organisatiekosten	98 400	106 400	110 300
Kosten financiële administratie	19 700	20 500	18 400
Personeelszaken	77 000	51 100	62 100
Gebouwen en terreinen	118 400	174 000	141 700
Bewaking	14 300	19 500	5 500
Inkopen museumcafé	37 600	27 500	32 900
Inkopen museumkaart	20 600	-	18 900
Inkopen museumwinkel	44 100	15 000	29 400
Collectiefunctie			
Met aankopen samenhangende verwervingskosten	33 600	25 000	30 300
Collectiebeheer (registratie, bruikleenverkeer etc.)	6 100	8 000	7 100
Onderzoek en documentatie	4 900	8 000	3 700
Conservering en restauratie			
- Externe restauraties	27 200	41 500	24 800
- Materieel restauratieatelier	8 800	5 000	8 600
Publieksfunctie			
Vaste presentatie	1 800	5 000	4 500
Tijdelijke presentatie	183 400	110 000	195 900
Dienstverlening en voorlichting	28 600	30 000	24 700
Werving en pr	131 000	40 000	224 500
Educatie	12 600	152 500	20 300
Totaal overige lasten	868 100	839 000	963 600
TOTALE LASTEN	3 882 400	3 761 900	4 101 900
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	232 500	80 300	479 900
Saldo rentebaten/-lasten	38 200	30 000	64 700
Saldo overige buitengewone baten/lasten	-	-	-
Mutatie aankoopfonds	-	-	-
EXPLOITATIESALDO	270 700	110 300	544 600

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Toelichting op de categoriale en functionele exploitatierekening

FUNCTIONEEL →	CATEGORIAAL →	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschap- pelijke functie	Algemeen beheer
			Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & Registratie	Conservieren & Restaureren	Vererving & Afstoten	Onderzoek & Documentatie	
BATEN									
Directe opbrengsten									
	Inkomsten uit entreegelden (en MJK)	101 500	40 600	60 900					
	Directe sponsoring	10 000		10 000					
	Inkomsten uit horecaexploitatie	60 300							60 300
	Inkomsten uit museumwinkel	82 500	20 600	61 900					
	Cursussen	1 600	1 600						
	Rondleidingen	2 300	1 200	1 100					
	Restauratie voor derden	33 000							
	Overige directe opbrengsten	69 600	34 800	34 800		33 000			
	Totaal directe opbrengsten	360 800	98 800	168 700		33 000			60 300
Indirecte opbrengsten									
	Indirecte sponsoring	12 000							12 000
	Overige inkomsten	11 600							11 600
	Totaal indirecte opbrengsten	23 600							23 600
	Totale opbrengsten	384 400	98 800	168 700		33 000			83 900
Subsidie OCW CuNo									
	Onderdeel huren	1 430 000	474 000	363 300	10 200	365 400	800	44 900	171 400
	Onderdeel exploitatiebijdrage	1 813 000	576 900	702 600	155 000	221 500	49 400	107 600	
	Subsidie provincie CuNo	-							
	Subsidie gemeente CuNo	-							
	Totaal subsidies CuNo	3 243 000	1 050 900	1 065 900	165 200	586 900	50 200	152 500	171 400
Overige subsidies/bijdragen									
<i>Structureel:</i>									
	Ministerie van OCW-veiligheid	188 700	62 600	47 900					
	I/D-subsidie	44 300	13 700	7 400	1 400	48 200	100	5 900	22 600
<i>Incidenteel:</i>									
	G.J. van Heek jr. Fonds	30 000							23 200
	Particuliere schenkingen	186 200					30 000		
	Vereniging van Vrienden	25 000	25 000				186 200		
	Gemeente project VB/VR	13 300							
	Totale overige subsidies/bijdragen	487 500	101 200	55 300	1 400	48 200	216 300	13 300	45 800
	Totale bijdragen	3 730 500	1 152 100	1 121 300	166 600	635 100	266 500	171 700	217 200
	TOTALE BATEN	4 114 900	1 250 900	1 290 000	166 600	668 100	266 500	171 700	301 100

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Stichting Rijksmuseum Twenthe

FUNCTIONEEL → CATEGORIAAL →	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschappelijke functie	Algemeen beheer
		Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & Registratie	Conservieren & Restaureren	Verwerving & Afstoten	Onderzoek & Documentatie	
LASTEN								
Salarislasten								
Publieksfunctie								
Vaste presentatie	32 800	32 800						
Tijdelijke presentatie	92 900		92 900					
Dienstverlening en voorlichting	15 400	7 700	7 700					
Werving en pr	34 400	17 200	17 200					
Educatie	113 400	56 700	56 700					
Bewaking	248 600	141 700	106 900					
Collectiefunctie								
Onderzoek & registratie	65 400			65 400				
Conservieren & restauratie	82 700				82 700			
Verwerven & afstoten	6 800					6 800		
Wetenschappelijke functie								
Onderzoek & registratie	56 300						56 300	
Algemeen beheer:								
Directie en secretariaat	130 500							130 500
Personeelszaken	17 600							17 600
Financiële zaken	40 000							40 000
Algemene zaken	134 400							134 400
Gebouwen en terreinen	96 600							96 600
Beveiliging	155 600							155 600
Museumcafé	28 400							28 400
Dotatie reorganisatievoorziening	7 400							7 400
Dotatie voorziening herstelplan SFP	62 500							62 500
Totale salarislasten	1 421 700	256 100	281 400	65 400	82 700	6 800	56 300	673 000
Afschrijvingen	56 100	25 400	3 100		6 300		300	21 000
Huur	1 320 700	437 700	335 500	9 400	337 500	800	41 500	158 300
Aankopen	215 800					215 800		
Overige lasten:								
Beheerslasten								
Bureau- en organisatiekosten	95 400							95 400
Kosten financiële administratie	19 700							19 700
Personeelszaken	77 000	6 000	6 200	1 300	1 600	100	1 200	60 600
Gebouwen en terreinen	118 400	35 900	27 500	800	37 700	100	3 400	13 000
Bewaking	14 300	6 000	4 500					3 800
Inkopen museumcafé	37 600							37 600
Inkopen museumkaart	20 600	20 600						
Inkopen museumwinkel	44 100	11 000	33 100					
Totaal beheerslasten	430 100	79 500	71 300	2 100	39 300	200	4 600	233 100

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Stichting **Rijksmuseum** Twenthe

FUNCTIONEEL →	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschap- pelijke functie	Algemeen beheer
		Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & Registratie	Conservieren & Restaureren	Vererving & Afstoten	Onderzoek & Documentatie	
vervolg overige lasten:								
Collectiefunctie								
Met aankopen samenhangende verwervingskosten	33 600					33 600		
Collectiebeheer (registratie, bruikleenverkeer etc.)	6 100				6 100			
Onderzoek en documentatie	4 900						4 900	
Conservering en restauratie								
- Externe restauraties	27 200				27 200			
- Materieel restauratieatelier	8 800				8 800			
Totaal collectiefunctie	80 600				42 100	33 600	4 900	
Publieksfunctie								
Vaste presentatie	1 800	1 800						
Tijdelijke presentatie	183 400		183 400					
Dienstverlening en voorlichting	28 600	14 300	14 300					
Werving en pr	131 000	65 500	65 500					
Educatie	12 600	6 700	5 900					
Totaal publieksfunctie	357 400	88 300	269 100					
Totaal overige lasten	868 100	167 800	340 400	2 100	81 400	33 800	9 500	233 100
TOTALE LASTEN	3 882 400	887 000	960 400	76 900	507 900	257 200	107 600	1 085 400
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING								
	232 500	363 900	329 600	89 700	160 200	9 300	64 100	- 784 300
Saldo rentebaten/-lasten	38 200							38 200
Saldo overige buitengewone baten/lasten								
Mutatie aankoopfonds								
SALDO UIT BEDRIJFSVOERING	270 700	363 900	329 600	89 700	160 200	9 300	64 100	- 746 100
Toerekening algemeen beheer		- 271 500	- 284 200	- 59 000	- 73 900	- 4 100	- 53 400	- 746 100
Toerekening kosten algemeen beheer is geschied op basis van het aantal directe arbeidsuren per functie.								
Directe arbeidsuren	30 057	10 937	11 448	2 377	2 976	166	2 153	
EXPLOITATIERESULTAAT	270 700	92 400	45 400	30 700	86 300	5 200	10 700	-

 VOOR WAARMERKINGSDOELEN
 BDO Audit & Assurance B.V.

datum

- 9 APR 2010

Resultaatbestemming 2009

	€
Exploitatiesaldo	270 700
Toevoeging aan het bestemmingsfonds OCW project Veiligheid	- 188 700
Toevoeging aan het bestemmingsfonds OCW Project Technisch vervangingsonderhoud	- <u>82 000</u>
	-
	<u> </u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....

Accountantsverklaring

afgegeven ten behoeve van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport, op pagina 12 tot en met pagina 33, opgenomen jaarrekening 2009 bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de exploitatierekening over 2009 met de toelichting en het bestuursverslag 2009 opgenomen op pagina 4 tot en met 9 van Stichting Rijksmuseum Twenthe te Enschede gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag en de prestatieverantwoording beide in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies. Tevens is het bestuur van de stichting verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Deze verantwoordelijkheden omvatten onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het controleprotocol cultuursubsidies instellingen. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, alsmede het voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Rijksmuseum Twenthe per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies en voldoet aan de bepalingen van de subsidiebeschikking(en) ten behoeve van activiteiten in de periode 2009-2012. Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2009 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in de subsidiebeschikking en het controleprotocol cultuursubsidies instellingen zijn vermeld.

VOOR WAARMERKINGSDOELENDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Verder melden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Hengelo, 9 april 2010

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. W.M. Jacobs RA

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum - 9 APR 2010

paraaf .....
